

Aan:

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, dhr. H.M. de Jonge
Minister van Justitie en Veiligheid, dhr. S. Dekker

Betreft:

Input Jeugdregio Zeeland op consultatie Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen

Geachte excellenties,

Met deze brief willen de 13 wethouders van de Jeugdregio Zeeland gebruik maken van de consultatiemogelijkheid voor de Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen. Als Zeeuwse jeugdregio hebben wij kennis genomen van de uitgangspunten die u stelt:

Jeugdigen en ouders:

- Moeten weten waar ze terecht kunnen met hun hulpvraag, weten wat ze van een lokaal team mogen verwachten en moeten erop kunnen vertrouwen dat zorg voor jeugdigen beschikbaar is als dat nodig is, zo dichtbij mogelijk en gericht op de versterking van het gewone leven.
- Gemeenten moeten het perspectief van cliënten meenemen in hun regiovisie.

Gemeenten:

- Zullen met elkaar moeten zorgen voor een sluitend zorglandschap in hun regio in het belang van inwoners van de eigen gemeenten. Dit is om continuïteit van bepaalde zorgfuncties te kunnen borgen.
- Zullen voor bepaalde vormen van zorg voor jeugdigen regionaal moeten samenwerken en bovenregionaal af moeten stemmen. Hierbij betrekken zij jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen (GI's).
- Hebben beter inzicht in ontwikkelingen in het jeugdstelsel, en naleving c.q. uitvoering van wettelijke verplichtingen door gemeenten en Jeugdregio's die betrekking hebben op de beschikbaarheid van zorg voor jeugdigen.
- Kunnen indien problemen rond zorgcontinuïteit worden geconstateerd, signalen en verbetervoorstellen ontvangen van de NZa en worden gestimuleerd om afspraken te maken met de verantwoordelijke jeugdhulpaanbieder/GI.

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen:

- Hebben een duidelijk aanspreekpunt bij gemeenten.
- Hebben te maken met meer eenduidigheid bij inkoop en verantwoording.
- Zullen moeten voldoen aan drie basisvereisten voor governance.
- Hebben beter inzicht in de ontwikkelingen in het jeugdstelsel.
- Kunnen indien problemen rond zorgcontinuïteit worden geconstateerd, signalen en verbetervoorstellen ontvangen van de NZa en worden gestimuleerd om afspraken te maken met verantwoordelijke gemeente/Jeugdregio.

Jeugdprofessionals:

- Meer aandacht voor het deskundigheidsoordeel van professionals omdat gemeenten bij het opstellen van hun regiovisie de deskundigheid van professionals raadplegen.

Wij zijn van mening dat deze uitgangspunten zeker belangrijk zijn, maar niet wettelijk vastgelegd moeten worden. Deze wetwijziging heeft naar onze mening invloed op de uitgangspunten van de gedecentraliseerde taken. Er wordt zo vanuit de centrale overheid invloed uitgeoefend op de manier waarop wij als Zeeuwse gemeenten uitvoering geven aan de gedecentraliseerde taken.

Wij hebben onze twijfels over het feit dat alles beter zal gaan wanneer zaken per Wet geregeld gaan worden. In de Norm Verantwoord Opdrachtgeverschap hebben de gemeenten, vertegenwoordigd door de VNG, immers al gesteld dat zij een aantal zaken, die u bij wet wilt gaan regelen, gaan door ontwikkelen.

Wij zijn van mening dat veel van deze zaken afhankelijk zijn van “de mens achter de actie”. Veel is, naar onze mening, afhankelijk van een cultuurverandering, die niet wettelijk kan worden opgelegd. Juist de ruimte om gezamenlijk te onderzoeken wat het meest passend zal zijn in de transformatie van de jeugdhulp, is naar onze mening en met onze ervaring als één van de landelijke pilots voor de verkorting van de veiligheidsketen (Vaart in Veiligheid) essentieel voor de benodigde transformatie.

Als jeugdregio Zeeland hebben we de afgelopen jaren op veel onderdelen al de samenwerking gezocht met ons omringende jeugdregio's. Wij kunnen immers niet aan de verplichting voldoen om alle zorg binnen onze regio beschikbaar te stellen.

Naar onze mening moeten er voldoende financiën beschikbaar zijn om de passende hulp te regelen. We merken in Zeeland dat veel jeugdhulp landelijk niet (meer) beschikbaar is. Jeugdhulp is een “markt” geworden, wat naar onze mening niet passend is. Het betreft kwetsbare jongeren en hun gezinnen die niet als ‘markt’ gezien zouden mogen worden. Dit is naar onze mening niet wettelijk te regelen, maar vraagt een actieve samenwerking tussen landelijke en gemeentelijke overheid. Met de aanpassingen aan de Jeugdwet worden naar onze mening zaken geregeld, die niet wettelijk geregeld hoeven te worden, ook omdat dit voor de financiële problemen van de Zeeuwse gemeenten geen enkele oplossing zal bieden. Wij werken immers al veel regionaal en bovenregionaal samen, maar zien geen effecten daarvan op onze financiële situatie.

Wettelijk verplichten om met andere regio's samen te werken is naar onze mening niet zinvol. Dat is in landsdeel Zuid wel gebleken bij de inkoop van de Jeugdzorg+. Wij zijn samen met West Brabant West en West Brabant Oost gemotiveerd uit het landsdeel Zuid gestapt en de samenwerking met de jeugdzorg+-aanbieder is nu veel beter geregeld dan voorheen in het landsdeel Zuid.

Wij zien meer in de insteek om de meest passende samenwerking voor onze regio zelf te zoeken, zoals ook in de pilot voor de inkoop forensische jeugdhulp is gebleken. Waar het passend is om ‘massa’ te zoeken doen wij dit al, dit hoeft volgens ons niet wettelijk verplicht gesteld te worden.

Naar onze mening wilt u wettelijk regelen, wat spontaan en passend moet ontstaan. Transformatie kost tijd en geld. Direct korten op de financiële middelen heeft naar onze mening niet positief meegewerkt aan de benodigde transformatie. De grote financiële tekorten bij de Zeeuwse gemeenten maakt transformatie moeilijk. Wettelijk verplicht opleggen zal daar geen verbetering in brengen.

U heeft Zeeland niet voor niets genoemd als veelbelovende regio in de Kamerbrief als reactie op de Inspectierapporten (november 2019). Wij hopen dat duidelijk is geworden, door o.a. de pilot in Zeeland, dat partijen elkaar moeten zoeken en vinden.

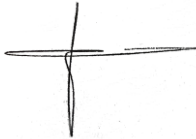
Wij zien als Zeeuwse jeugdregio daarom ook niets in een wettelijke verplichtte GR-regeling. Een goede samenwerking zoals in de Norm Verantwoord opdrachtgeverschap afgesproken is naar onze mening meer passend dan een tevoren vastgestelde vorm voor de governance. Vanuit die samenwerking kan dan een passende governance gevonden worden. Dat heeft

de pilot Vaart in Veiligheid ons tot heden ook geleerd.

In 2015 zijn de taken gedecentraliseerd naar de gemeenten. Dat betekent dat naar onze mening de gemeenten verantwoordelijk zijn gemaakt. De door u voorgestelde wetswijziging maakt dat veel zaken rondom de jeugdhulp nu weer centraal worden geregeld en wettelijk worden vastgelegd, zodat wij als gemeenten alleen decentraal verantwoordelijk zullen zijn voor de uitvoering en de betaling.

Dit is naar onze mening niet de insteek geweest van de decentralisaties. Wij zien daarom meer in uitwerking van zorgvuldigheidseisen en zelfregulering, dan wettelijk verplichtingen. Geef ons de kans om de Norm voor verantwoord opdrachtgeverschap uit te voeren zonder dat er een wettelijke verplichting is. Wij willen de verantwoordelijkheid nemen, maar alleen wanneer we die ook kunnen uitvoeren zoals wij passend achten.

Met vriendelijke groet, namens de 13 Zeeuwse wethouders Jeugd

A handwritten signature in black ink, consisting of a vertical line that crosses a horizontal line, with a small loop at the bottom of the vertical line.

Dhr. J. Werkman
Voorzitter Zeeuwse Jeugdregio.